

References:

1. What is Competitive Intelligence: Briefly//
<https://sendpulse.ua/ru/support/glossary/competitive-intelligence>
2. Tshilidzi Eric Nenzhelele Competitive Intelligence Location in Small and Medium-Sized Enterprises //
https://www.researchgate.net/publication/281020039_Competitive_Intelligence_Location_in_Small_and_Medium-Sized_Enterprises
3. <https://www.ringcentral.co.uk/gb/en/blog/definitions/competitive-intelligence/>

УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

О.П. Петренко, к.е.н., доцент

Е.М. Азарян, магістрант

*Одеський державний аграрний університет,
м. Одеса*

Капітал - це багатство, що використовується підприємством для його власного збільшення. Інвестування капіталу у виробничий процес формує прибуток підприємства.

На думку Харчука С.А. «...питання спроможності виживання підприємства в сучасному середовищі, комерційний успіх і стійкий розвиток — буде залежати від ефективного управління капіталом, що має для підприємства важливе значення» [1].

В своїх дослідженнях Мішук Є.В. та Міщенко В.В. вказують, що «ефективна діяльність суб'єктів господарювання в Україні потребує управління фінансовими ресурсами, зокрема власним капіталом підприємства, яке повинно забезпечити основи для стабільного розвитку підприємства та його постійного зростання на ринку» [2].

Виходячи з цих поглядів, можна зазначити що подальше існування підприємства не можливо без достатнього забезпечення капіталом. Розглянемо забезпеченість та ефективність управління капіталом ТОВ «Айсберг» Великомихайлівського району Одеської області.

Як видно з рис. 1, відбулося збільшення авансованого капіталу на 2,9%, необоротних активів – 23,4%, які представлені основними засобами. Проте необхідно відмітити невелике збільшення власного капіталу на 1,7%. Позитивні зміни в забезпеченні підприємства капіталом відобразилися на показниках ефективності використання капіталу, які представлені в таблиці 1. Дані таблиці 1 показують, що в ТОВ «Айсберг» спостерігається покращення показників ефективності використання капіталу на підприємстві. Так капіталозабезпеченість підприємства збільшилася на 1,2%, а капіталоозброєність на 37,9%. Також спостерігаємо збільшення показника капіталовіддачі на 35,61%, що вказує на те що на 1 грн. основних засобів в 2021 році припадає на 0,4 грн. більше ніж у 2019 році. Тривалість обороту оборотного капіталу зменшилася на 52 дні, що говорить про прискорення обертання. Що до норми прибутку слід відмітити, що з 2019 року зі збитковості в 2,39% підприємство вийшло в 24% норми прибутку, що вказує на покращення ефективного використання капіталу підприємства.

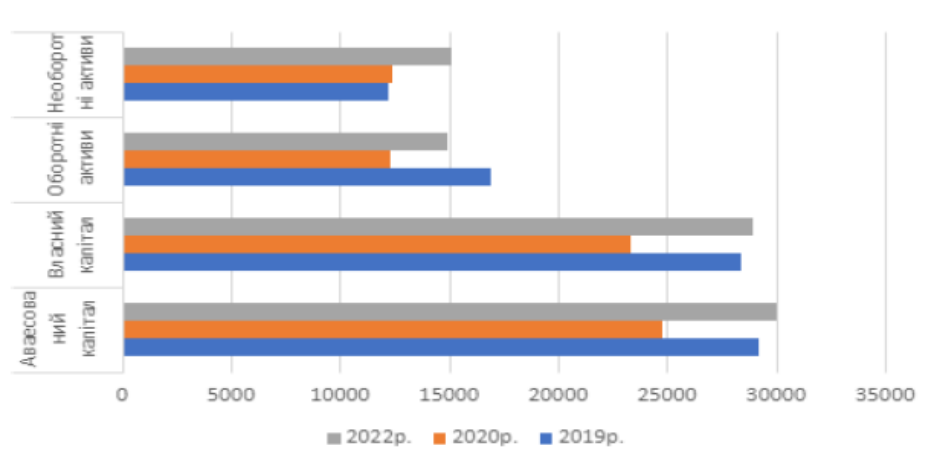

Рисунок 1 – Рівень забезпеченості капіталом ТОВ «Айсберг»

Джерело: побудовано авторами

Вирішення питань щодо оптимізації структури капіталу, пошук шляхів підвищення ефективності його використання є частиною фінансової стратегії ТОВ «Айсберг». Керівник разом з головним бухгалтером повинні здійснювати фінансовий контроль на підприємстві, стежити і вчасно реагувати на зміну показників фінансової стійкості.

Таблиця 1 – Рівень забезпеченості капіталом ТОВ «Айсберг»

Показники	2019р.	2020р.	2021р.	2021р. до 2019р., %
Капіталозабезпеченість, тис.грн.	9,8	9,2	9,9	101,2
Капіталоозброєність, тис.грн.	644	730	888	137,9
Капіталовіддача, грн.	1,13	0,67	1,53	135,61
Капіталомісткість, грн.	11,01	20,08	9,91	90,00
Коефіцієнт оборотності	0,81	0,67	1,55	189,80
Тривалість обороту, днів	447	542	235	52
Норма прибутку, %	-2,39	-20,39	24,05	X

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «Айсберг»

В їх завдання також входить:

– оптимізація, а іноді навіть скорочення розміру поточних активів ТОВ «Айсберг» до рівня, необхідного для стабільної роботи в сьогодні і для майбутнього гарантованого розвитку;

– реалізація затвердженої фінансової стратегії в частині управління структурою капіталу.

Виходячи з усього вищевикладеного, можна зробити висновок про те, що аналізованому підприємству для поліпшення структури капіталу необхідно підвищити частку позикових коштів у джерелах фінансування за рахунок залучення різних видів кредитних ресурсів.

Зміни, які відбудуться в структурі капіталу в ТОВ «Айсберг» з позицій інвесторів і підприємства можуть бути оцінені по-різному. Для банків та інших кредиторів кращою є ситуація, "коли частка власного капіталу у клієнтів більш висока - це виключає фінансовий ризик, що й спостерігається в ТОВ «Айсберг» за звітний 2021 рік.

Необхідними для ТОВ «Айсберг» є також наступні напрямки покращення управління

капіталом з метою підвищення ефективності його використання на підприємства:

- вивчення платоспроможного попиту на продукцію, ринків її збуту, обґрунтування плану виробництва і реалізації продукції відповідного обсягу та асортименту;
- оцінка конкурентоспроможності продукції і вишукування резервів підвищення її рівня;
- розробка стратегії, тактики, методів і засобів формування попиту і стимулювання збуту продукції;
- оновлення основних фондів, шляхом придбання нових технологій, інвестування в дохідні проекти інших господарюючих суб'єктів з метою отримання вигідних відсотків.

Включення цих факторів у виробничо-фінансову діяльність дозволить ТОВ «Айсберг» підвищити ефективність використання власного і позикового капіталу, підвищити ділову активність підприємства. А в умовах світової фінансової кризи стабільне фінансове становище підприємства є запорукою успіху і виживання.

Список використаних джерел:

1. Харчук С. А. Сучасні проблеми управління капіталом підприємства та шляхи їх вирішення. *Економіка та держава*. 2015. № 6. С. 110-113
2. Мішук Є.В. та Міщенко В.В. Особливості системи управління власним капіталом підприємства та шляхи її вдосконалення. *Агросвіт*. 2015. № 24. С.46-49
3. Петренко О. П., Шевченко А.А. Максимізація рівня рентабельності капіталу підприємства за допомогою фінансового левереджа. Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo- Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii (27.02.2018). Warszawa, 2018. P. 37-39.

РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Атамась Г.П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
Одеський державний університет інтелектуальних технологій та зв'язку
м. Одеса*

*Петренко О.П., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри,
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса*

Основною метою економічної політики України залишається досягнення економічного зростання та підвищення життєвого рівня населення, що потребує формування ринкових інститутів, головним з яких є розвиток підприємництва. Підприємництво є надзвичайно важливою рушійною силою для ініціативної, творчої діяльності у всіх сферах економіки держави. Його активність в умовах ринку швидко зростає. Сфера малого бізнесу сьогодні створює умови для ефективного функціонування економіки країни. Також суб'єкти господарювання малого бізнесу є чинниками розвитку науково – технічного прогресу та формують конкурентне середовище в галузях економіки.

Ринкові відносини, на яких сьогодні розвивається економіка країни потребують створення інноваційних механізмів, які б стимулювали організації (фірми) нарощувати та підвищувати ефективність виробництва, тобто формування підприємницького ресурсу